

AĞA DEDE

(d.?- ö.?)

divan şairi

Bosnalı şairlerden biri olan Ağa Dede hakkında kaynaklarda bilgi yoktur. 1938 yılında İbrahim Beg Ljubuncic'in kütüphanesinden çıkan bir gurup yazma arasında bulunan bir mesnevinin Ağa Dede'ye ait olduğu anlaşılmış ve bu tarihten itibaren hakkında yapılan araştırmalarla bazı bilgiler elde edilmiştir. Adı bilinmeyen bu mesnevi, Genç Osman'ın (1604-1622) ölümüyle ilgilidir. Müellif bu eserde kendi hayatıyla ilgili bilgiler de vermektedir: Buna göre, Ağa Dede, Dobor'da doğdu. Asıl adı bilinmiyor. Ailesi Fatih Sultan Mehmed devrinden beri sınır boylarında muhafız olarak görev yapmış. Ağa Dede'nin dedesi şimdiki adı Şabac olan Böğürdelen'e gelerek yerleşmiş, daha sonra da Dobor'a geçmiştir. Müellifin babası Yusuf ve kendisi burada doğdu. Dobor'da eğitim gördü. Muallimlik ve dizdarlık yaptı. Vakıf kurdu. Jakeş'de imam ve hatiplik görevlerinde bulundu.

Ağa Dede'nin yazdıklarının edebi bir değeri yoksa da bir Osmanlı padişahının öldürülüşünün taşradan görüntüsü ve 17. yüzyıl Osmanlı taşra hayatı ile ilgili bilgiler vermesi açısından bu mesnevi önem taşımaktadır.

Kaynakça

Şabanoviç Hazim (1973). *Knjizevnost Muslimana Bih na Orijentalnim Jezicima*. Sarajevo. s. 222.

Anahtar Kelimeler

Ağa Dede, divan şairi, Anadolu/Osmanlı sahası, 17. Yüzyıl, Dîvân-ı Me'âlî, d. ?, ö.?, asker

Key Words

Ağa dede, divan poetry, Anadolu/Ottoman area, 17th century, Dîvân-ı Me'âlî, b.?, d.?, soldier

Prof. Dr. Mustafa İSEN

Madde Yazım Tarihi: 01 Mart 2013

Güncelleme Tarihi:

Açıklama [MD1]: Kaynaklarda bilgi yoksa bu belirtilmelidir.

Açıklama [MD2]: Asıl adı ile ilgili bilgiler yoksa da bu belirtilmeli.

Açıklama [MD3]: Aileye ait bilgiler belirtilmeli.

Açıklama [MD4]: Bize bu bilginin nereden geldiğinin hikayesi anlatılmalı.

Açıklama [MD5]: Eğitimi ve meslek hayatı ile ilgili bilgiler verilmeli.

Açıklama [MD6]: Bu müellifi projeye niçin aldığımız ifade edilmeli. Daha doğrusu bu gibi durumlarda kaynaklar bize ne tür ve ne kadar bilgi veriyorsa kendi sistematiğimize göre bunları değerlendirmeliyiz.